

FEBRUAR 2014
DIF UDVIKLING
TEAM JURA

EU-RETTENS BETYDNING I DIF-IDRÆTTEN

PROTEKTOR
HENDES MAJESTÆT DRONNINGEN

BEVÆGER DANMARK

INDHOLD

1. Indledning	3
2. Det retlige grundlag (EU-retten)	3
2.1. EU-retten og idrætsorganisationernes regelsæt	3
2.2. Professionelle eller amatører	3
2.3. Hvilke specialforbundsregler	4
2.4. Eksempler	5
2.5. Tredjelandstatsborgere	7
3. Specialforbundenes regler	9
4. De internationale specialforbund	12
5. Konsekvenser	12

1. INDLEDNING

DIF modtager stadig henvendelser vedrørende specialforbundenes regler (love, turneringsregulativer mv.), der har betydning for udenlandske idrætsudøveres deltagelse i idrætsaktiviteter under specialforbundene – og dermed i DIF-idrætten.

DIF har i den forbindelse konstateret, at flere specialforbund fortsat ønsker at opretholde eller indføre regler, der har til formål at begrænse udenlandske idrætsudøveres mulighed for at deltage i idrætsaktiviteterne på lige fod med danske udøvere.

Specialforbundene skal i den sammenhæng være særligt opmærksomme på, at selv om forbundene er private (idræts)foreninger, skal deres regler være i overensstemmelse med *EU-rettens regler om fri bevægelighed og fri konkurrence*. De begrænsninger, der følger af EU-retten, af specialforbundenes mulighed for frit at regulere idrætsudøvelsen under forbundet gennemgås i afsnit 2. I forlængelse heraf er der i afsnit 3 foretaget en opdeling i en række kategorier af de relevante specialforbundsregler samt en beskrivelse af, hvilke krav EU-retten stiller til lovligheden af reglerne.

I afsnit 4 er der knyttet bemærkninger til de problemstillinger, der kan opstå, når et specialforbund under DIF også er forpligtet af regler fastsat af et internationalt specialforbund.

Endelig er de mulige konsekvenser af EU-retsstridige specialforbundsregler beskrevet kort i afsnit 5.

2. DET RETLIGE GRUNDLAG (EU-RETTE)

2.1. EU-retten og idrætsorganisationernes regelsæt

EU-domstolen har i flere domme fastslået, at bestemmelserne om fri bevægelighed og fri konkurrence i Traktaten om Den Europæiske Unions Funktionsmåde (følgende TEUF) også skal overholdes, når nationale og internationale idrætsorganisationer fastsætter regler, der har betydning for adgangen til at deltage i idrætsaktiviteterne.¹

Det gælder også, selvom idrætsorganisationerne – som det er tilfældet for DIF's specialforbund – er oprettet som private (idræts)foreninger, hvis regler kun gælder for personer med tilknytning til idrætsaktiviteterne under forbundet, fx foreningsmedlemmerne.

2.2. Professionelle eller amatører

De idrætssager, EU-domstolen indtil nu har skullet taget stilling til, har vedrørt *professionelle og semi-professionelle idrætsudøvere*, der har været at anse som arbejdstagere eller selvstændigt erhvervsdrivende. Derfor har idrætsudøvelsen haft en økonomisk karakter og været direkte beskyttet af bestemmelserne om arbejdskraftens fri bevægelighed (nu art. 49 TEUF ff.), fri udveksling af tjenesteydelser (nu art. 56 TEUF ff.) eller om fri konkurrence (nu art. 101 TEUF ff.).

PROTEKTOR
HENDES MAJESTÆT DRONNINGEN

¹ Se generelt SEC(2011) 66 final, afsnit 1.

Derimod har EU-domstolen, DIF bekendt, endnu ikke haft en sag vedrørende rene *amatøridrætsudøvere*.

Artikel 165 TEUF fastslår dog, at EU bidrager til fremme af sport i Europa, og at et af målene med EU's indsats i den forbindelse er at udvikle sportens europæiske dimension ved at fremme retfærdighed og åbenhed i sportskonkurrencer. Det er Europa-Kommissionens opfattelse, at denne bestemmelse og bestemmelserne i artikel 18 TEUF (det generelle princip om forbud mod nationalitetsbegrundet forskelsbehandling) og artikel 21 TEUF (det generelle princip om ret til fri bevægelighed) tilsammen indebærer, at udøvelse af idræt på amatørbasis også er beskyttet efter EU-retten.²

DIF vurderer på denne baggrund, at EU-domstolen i en fremtidig sag om amatørers rettigheder vil være af samme opfattelse som Europa-Kommissionen, dvs. at diskrimination af udenlandske amatøridrætsudøvere også er forbudt. Derfor anmoder DIF specialforbundene om ikke at forskelsbehandle udenlandske idrætsudøvere alt efter deres status som amatør eller professionelle.

Af samme grund vil der i det følgende ikke, medmindre andet er anført, blive sondret mellem, om de omtalte idrætsudøvere er amatører eller professionelle.

2.3. Hvilke specialforbundsregler

EU-retten er relevant i relation til enhver specialforbundsregel, der opstiller betingelser for at deltage i idrætsaktiviteterne under specialforbundet (eller udenlandske specialforbund) og derved kan siges at fravige et princip om fri adgang til aktivitetsdeltagelsen. Som eksempler kan nævnes regler om spillerlicenser, transfervinduer, frigørelse fra aktuel klub, godtgørelse for faktiske udviklingsomkostninger m.fl.

EU-rettens relevans gælder, uanset om specialforbundsreglerne vedrører idrætsudøvernes nationalitet eller blot potentielt udgør en hindring for den fri deltagelse i idrætsaktiviteterne på tværs af landegrænserne.

Det er dog ikke sådan, at de beskrevne specialforbundsregler altid er ulovlige. Som det fremgår af eksemplerne i afsnit 2.4, anerkender EU-domstolen, at *sportens specifikke forhold* kan begrunde opretholdelse eller indførelse af regler, der kan have negativ betydning for udlændinges deltagelse i idrætsaktiviteterne. Hensynet til sportens specifikke forhold fremgår også af bestemmelsen i artikel 165 TEUF.³

Der er ikke tale om en generel undtagelse for idrættens regler. Det er nemlig en betingelse i ethvert tilfælde, at de pågældende regler er *sagligt begrundede*, dvs. forfølger et legitimt mål, og *proportionale*. Den vurdering skal foretages fra sag til sag.⁴

² KOM(2011) 12 endelig, afsnit 4.3; SEC(2011) 66 final, *indledningen*; SEC(2011) 66 final, afsnit 2, side 8 og 9 (herunder med henvisning til artikel 24(1) i Direktiv 2004/38/EC og artikel 7(2) i Reg. 1612/68 om sociale rettigheder, herunder sport)

³ KOM(2011) 12 endelig, afsnit 4.2, og "Study on the Assessment of UEFA's 'Home Grown Player Rule'" Negotiated procedure EAC/07/2012, afsnit 9.2.7.

⁴ SEC(2011) 66 final, afsnit 1, side 7 og 9, og "Study on the Assessment of UEFA's 'Home Grown Player Rule'", Negotiated procedure EAC/07/2012, afsnit 9.2.5, side 84.

Ved vurderingen af, om specialforbundsreglerne er i overensstemmelse med EU-retten, er det først og fremmest relevant, om reglerne efter deres ordlyd direkte forskelsbehandler udenlandske idrætsudøvere på baggrund af nationalitet (*direkte diskrimination*, fx regler om kvoter for udlændinge). I givet fald er det kun i helt særlige tilfælde, og hvor reglerne er begrundet i *rent sportslige, ikke-økonomiske hensyn*, at reglerne kan anses for at være lovlige. Det kan være tilfældet i relation til landshold, hvor nationalitetskravet følger af landskampenes særlige karakter og rammer.

For de specialforbundsregler, der ikke efter deres ordlyd forskelsbehandler de udenlandske idrætsudøvere på baggrund af nationalitet, men

- har som faktisk konsekvens, at disse udøvere stilles ringere end de nationale udøvere (*indirekte diskrimination*, fx regler om "home-grown players" eller krav om bopæl i Danmark)⁵ eller
- blot gør det mindre attraktivt for de udenlandske idrætsudøvere at udøve deres ret til fri bevægelighed end at forsætte udøvelsen i hjemlandet – eller regler, der begrænser danske idrætsudøveres mulighed for at dyrke idræt i udlandet (*hindringer/restriktioner*, fx regler om transfer-vinduer og krav for licensudlevering),⁶

er der en lidt bredere kreds af legitime mål og hensyn ("de gode og saglige begrundelser"), som kan begrunde reglerne. Det gælder også, selvom reglerne principielt udgør hindringer for den frie bevægelighed. Den omstændighed, at de ikke-direkte diskriminerende regler har (del)formål af mere økonomisk karakter, dvs. vedrører visse økonomiske aspekter af idrættens, udelukker således ikke uden videre, at reglerne er lovlige. Det fremgår bl.a. af eksemplerne i afsnit 2.4.

2.4. Eksempler

EU-domstolen har bl.a. anerkendt, at regler om følgende forhold kan være i overensstemmelse med EU-retten:

- Nationalitetsbegrundede kriterier for udtagelse til landshold o. lign. (fx deltagelse i OL, EM og VM), når reglerne ikke har som praktisk konsekvens, at de udenlandske idrætsudøvere udelukkes fra deltagelse i en hel sportsart (fx hvis en sportsart alene udøves som landsholdsidræt).⁷ Sådanne regler begrundes og legitimeres med henvisning til landsholdsturneringers mv. særlige rammer og karakter.⁸
- Ikke-nationalitetsbegrundede kriterier for udtagelse til turneringer under det nationale eller internationale specialforbund, fx tilknytning til nationalt specialforbund og opnåelse af ranglistepoint i turneringer med deltagerbegrænsning.⁹ Sådanne regler kan bl.a. begrundes i hensynet til en smidig afvikling af konkurrencerne og den logistiske nødvendighed i en afgrænsning af turneringens omfang.¹⁰

⁵ SEC(2011) 66 final, afsnit 1, side 4

⁶ SEC(2011) 66 final, afsnit 1, side 5; SEC(2011) 66 final, afsnit 2, side 8

⁷ Forende sager C-51/96 og C-191/97, Deliége, pr. 43

⁸ Sag 36/74, Walrave, pr. 8; Sag 13/76, Doná; Sag C-415/93, Bosman, pr. 127; Forende sager C-51/96 og C-191/97, Deliége, pr. 43; Sag C-176/96, Lehtonen, pr. 34;

⁹ Forende sager C-51/96 og C-191/97, Deliége, pr. 69.

¹⁰ Forende sager C-51/96 og C-191/97, Deliége, pr. 65.

- Ikke-nationalitetsbegrundede deltagerbegrænsninger i turneringer under det nationale eller internationale specialforbund.¹¹
- Frister for klubskitte ("transfervinduer"), der gælder uafhængigt af udøverens nationalitet og de involverede klubbers geografiske placering. Sådanne regler kan begrundes i hensynet til at sikre lige vilkår i de sportslige kampe ved bl.a. at sikre, at holdene ikke undervejs i turneringen (navnlig hen mod slutningen) kan forrykke styrkeforholdene ved "akutindkøb" af nye spillere fra klubber, som ikke længere har noget at spille om. Dette hensyn gælder særligt i relation til turneringsformer, der inkluderer såkaldte "play-offs".¹² Derimod har EU-domstolen ikke haft anledning til at tage stilling til generelle regler om klublicenser mv., hvorefter en idrætsudøver kun kan skifte klub mv., hvis han samtidig kan få frigivet sin licens – uanset om det påtænkte skifte ønskes at finde sted inden for "transfervinduet".
- Regler mod snyd i idrætten (fx antidopingregler). Det er naturligvis en forudsætning for sådanne regler, at de heri hjemlede disciplinærsanktioner er proportionale, dvs. at de er rimelige i forhold til karakteren af de regelovertrædelser, der begås, og derved afspejler overtrædelsernes reelle alvor.¹³
- Regler om betaling af en udviklings- og uddannelsesgodtgørelse til "moderklubben", idet udsigten til at modtage en udviklings- eller træningsgodtgørelse kan tilskynde idrætsklubberne til at opsøge talenter og træne unge idrætsudøvere.¹⁴ Godtgørelse skal dog modsvare faktisk afholdte udgifter i denne forbindelse.¹⁵

Herudover har Europa-Kommissionen i 2013 offentliggjort en rapport indeholdende en uafhængig juridisk vurdering af UEFA's regler om såkaldte "home-grown players".¹⁶ Reglerne bestemmer bl.a., at et bestemt antal spillere i spillertruppen i internationale turneringer under UEFA skal have været tilknyttet den pågældende klub i en eller flere forudgående perioder på samlet 3 år. Reglerne er begrundet i hensynet til at sikre en vis konkurrencemæssig ligevægt mellem klubberne samt udvikling af unge spillere. I forlængelse af Europa-Kommissionen og Europa-Parlamentets tidligere udtalelser om, at UEFA's regler efter omstændighederne vil kunne anses for at være i overensstemmelse med EU-retten¹⁷, konkluderer rapporten, at reglerne varetager legitime hensyn, men at det på baggrund af de foreliggende data på området endnu er uklart, om disse hensyn fx kan varetages via andre regler, der har en mindre restriktiv virkning på fodboldspilleres fri bevægelighed. Det anbefales derfor i rapporten, at et nyt studie om reglernes virkning mv. gennemføres om 3 år.

¹¹ Forende sager C-51/96 og C-191/97, Deliége, pr. 64.

¹² Sag C-176/96, Lehtonen, pr. 53-55 (forudsætningsvis).

¹³ Sag C-519/04 P, Meca-Medina, pr. 48 og 55, og Study on the Assessment of UEFA's 'Home Grown Player Rule' Negotiated procedure EAC/07/2012, afsnit 9.2.6, side 85 ("inherency test" / "inherent rules").

¹⁴ Sag C-325/08, Bernard, pr. 39-41.

¹⁵ Sag C-325/08, Bernard, pr. 47.

¹⁶ "Study on the Assessment of UEFA's 'Home Grown Player Rule'" Negotiated procedure EAC/07/2012.

¹⁷ Commission Press Release IP/08/807, UEFA rule on home-grown players: compatibility with the principles of free, "Study on the Assessment of UEFA's 'Home Grown Player Rule'", Negotiated procedure EAC/07/2012, afsnit 9.2.8, side 89 nf., samt European Parliament Resolution of 2 February 2011 on the European Dimension in Sport, (2011/2087(INI), paragraph 72. movement of persons, 28/05/08

DIF anmoder derfor specialforbundene om at være særligt opmærksomme på de juridiske udfordringer, indførelse af regler, der er sammenlignelige med home-grown player-reglerne, kan give anledning til.

Med henvisning til ovenstående eksempler, har EU-domstolen således anerkendt, at følgende formål med de idrætslige regler, der potentielt kan hindre den frie bevægelighed for idrætsudøvere, kan anses for legitime:

- Målet at sikre ligevægten mellem klubberne ved at opretholde en vis konkurrence og usikkerhed om resultaterne samt om at fremme unge spilleres ansættelse og videreuddannelse.¹⁸
- Målet at sikre lige vilkår i idrætskonkurrencerne og undgå, at fx sene transfers (i slutspil o. lign.) i væsentlig grad ændrer et holds styrke under mesterskaberne.¹⁹
- Målet at sikre idrættens integritet, en loyal afvikling af idrætskonkurrencer og idrætsudøvernes lige vilkår - og dermed også sikre en fair og sund konkurrence mellem udøvere (fx antidopingregler).²⁰
- Målet at fremme unge idrætsudøvers ansættelse og videreuddannelse.²¹ Herved anerkendes samtidig idrættens sociale funktion, hvilket i dag også er nævnt i artikel 165, stk. 1, 2, afsnit, TEUF.

Med andre ord kan legitime mål for idrætsorganisationerne fx vedrøre idrætskonkurrencers retfærdighed, resultatets usikkerhed, beskyttelse af idrætsudøvers sundhed, fremme af rekruttering og træning af unge idrætsudøvere, idrætsklubbers finansielle stabilitet og ensartet og konsekvent udøvelse af en bestemt idræt ("spillereglerne").²²

Idrætsorganisationernes regler skal naturligvis altid være nødvendige for at nå målene og stå i et rimeligt forhold hertil (proportionale).

Derimod har EU-domstolen anset følgende regler for at være i strid med EU-retten:

- Regler om betaling af transfersummer efter kontraktudløb.²³
- Regler om det maksimale antal udlændinge, der kan deltage i en idrætsturnering mv. (såkaldte "udlændingeklausuler").²⁴ Det er uden betydning, om reglerne vedrører selve adgangen til at være klubmedlem, eller alene adgangen til at deltage i en given turnering (kamp mv.).²⁵

2.5. Tredjelandstatsborgere

EU-retten forbyder i dag også forskelsbehandling af idrætsudøvere fra en lang række lande uden for EU ("tredjelandsudøvere"). Disse udøvere skal således have samme

¹⁸ Sag C-415/93, Bosman, pr. 106.

¹⁹ Sag C-176/96, Lehtonen, pr. 53-54.

²⁰ Sag C-519/04 P, Meca-Medina, pr. 43.

²¹ Sag C-325/08, Bernard, pr. 39.

²² KOM(2011) 12 endelig, afsnit 4.2, og "Study on the Assessment of UEFA's 'Home Grown Player Rule'" Negotiated procedure EAC/07/2012, afsnit 9.3, side 90.

²³ Sag C-415/93, Bosman, pr. 114.

²⁴ Sag C-415/93, Bosman, pr. 119 og 137; Sag C-438/00, Kolpak, pr. 51; Sag C-265/03, Simutenkov, pr. 41; Sag C-152/08, Real Sociedad

²⁵ Sag C-415/93, Bosman, pr. 120; Sag C-176/96, Lehtonen, pr. 49.

adgang til idrætskonkurrencerne som de danske udøvere efter de retningslinjer, der følger af den i afsnit 2.4 omtalte retspraksis.

Specialforbundene kan derfor som det klare udgangspunkt ikke indføre regler, der fastsætter særlige vilkår for tredjelandsudøvere.²⁶

Et eksempel på en sådan situation, hvor tredjelandsudøvere skal behandles på lige fod med danske udøvere, foreligger i de tilfælde, hvor EU har indgået en såkaldt associeringsaftale (artikel 217 EUF) med et europæisk land, der endnu ikke er optaget som medlem af EU. Dette er fastslået af EU-domstolen i Sag C-438/00, *Kolpak*,²⁷ der vedrørte en slovakisk håndboldspiller, der havde kontrakt med en tysk håndboldklub.

I *Kolpak-sagen* skulle EU-domstolen tage stilling til betydningen af anti-diskriminationsreglen i associeringsaftalen med Slovakiet. Reglen sikrede, at arbejdstagere af slovakisk nationalitet, som var lovligt beskæftiget på en EU-medlemsstats område, skulle behandles på lige fod med den pågældende medlemsstats egne statsborgere uden nogen i nationaliteten begrundet forskelsbehandling for så vidt angik arbejdsvilkår, aflønning eller afskedigelse. Anti-diskriminationsreglen kunne dermed sammenlignes med EU-traktatens artikel 45 om arbejdskraftens fri bevægelighed. EU-domstolen fastslog i sagen, at anti-diskriminationsreglen medførte, at det tyske håndboldforbund ikke lovligt kunne indføre udlændingeklausuler, der begrænsede antallet af udenlandske udøvere fra associeringslandet i turneringskampene.²⁸

Anvendelsen af anti-diskriminationsreglen i associeringsaftalerne forudsætter dog, at tredjelandsudøveren er lovligt beskæftiget på den pågældende EU-medlemsstats område efter de relevante regler om opholds- og arbejdstilladelse. Anti-diskriminationsreglen sikrer derfor ikke i sig selv, at tredjelandsudøvere kan få arbejdstilladelse som professionel idrætsudøver i Danmark, ligesom reglen ikke tildeler udøveren en ret til fri bevægelighed inden for EU. Herudover fastslår anti-diskriminationsreglerne efter deres ordlyd som udgangspunkt alene, at tredjelandsudøveren skal sidestilles med danske udøvere for så vidt angår arbejdsvilkår, aflønning eller afskedigelse. Det betyder umiddelbart, at reglerne alene omfatter *professionelle* tredjelandsudøvere – dvs. udøvere, der er at betegne som arbejdstagere – og *ikke amatørudøvere*.

Foruden associeringsaftalerne med potentielle medlemsstater af EU, har EU også indgået samarbejdsaftaler med ikke-europæiske lande, der også indeholder anti-diskriminationsregler. Det gælder fx for den såkaldte Cotonou-aftale²⁹, der er indgået mellem EU og de såkaldte AVS-lande (en række lande i Afrika, Vestindien og Stillehavet). DIF bekendt har der endnu ikke været sager, hvor EU-domstolen har haft anledning til at vurdere, om anti-diskriminationsreglen i Cotonou-aftalen har samme retsvirkning, som anti-diskriminationsreglerne i associeringsaftalerne. Kommissionen er

²⁶ Se nærmere SEC(2011) 66 final, afsnit 1, side 6.

²⁷ Se også Sag C-265/03, *Simutenkov*, og Sag C-152/08, *Real Sociedad*

²⁸ Sag C-438/00, *Kolpak*, pr. 51.

²⁹ 2000/483/EF; *Partnerskabsaftale mellem på den ene side medlemmerne af gruppen af stater i Afrika, Vestindien og Stillehavet og på den anden side Det Europæiske Fællesskab og dets medlemsstater undertegnet i Cotonou den 23. juni 2000*, artikel 13, stk. 3

dog angiveligt af den holdning, at Cotonou-aftalen skal fortolkes og anvendes på samme måde som eksempelvis associeringsaftalerne.³⁰

Det er derfor ikke usandsynligt, at EU-domstolen i en fremtidig sag også vil nå frem til, at et specialforbunds regler som udgangspunkt ikke må forskelsbehandle statsborgere fra et AVS-land, der lovligt er beskæftiget i Danmark som professionel idrætsudøver.³¹

DIF anmoder derfor specialforbundene om – medmindre det er ganske præcist og sagligt begrundet – at afholde sig fra at indføre regler, der begrænser udlændinges deltagelse i aktiviteter under forbundet, uanset om udøveren er statsborger i et EU-land eller i et tredjeland. Som det fremgår af det ovenfor anførte, vil specialforbundene nemlig i hvert enkelt tilfælde, hvor en tredjelandsstatsborger stilles ringere end danske idrætsudøvere, skulle tjekke, at der ikke er indgået en aftale mellem EU og det pågældende tredjeland, der sikrer tredjelandsstatsborgeren samme arbejdsvilkår – og dermed adgang til idrætsudøvelse under specialforbundet – som de danske udøvere.

3. SPECIALFORBUNDENES REGLER

Som det fremgår af gennemgangen i afsnit 2, afhænger både den juridiske og den idrætspolitiske vurdering af specialforbundsreglerne af reglernes karakter og formål.

Det er i den forbindelse hensigtsmæssigt at opdele specialforbundsreglerne i følgende kategorier:

- 1) Kriterier for udtagelse til landshold under specialforbundet og til internationale turneringer, hvor der tilsvarende foreligger et nationalt repræsentationsforhold, herunder OL (fx krav om statsborgerskab).
- 2) Kriterier for deltagelse i danske mesterskaber (fx krav om statsborgerskab eller bopæl i Danmark i en fastsat periode).³²
- 3) Kriterier for anerkendelse af resultater som danske rekorder (fx krav om statsborgerskab).³³
- 4) Andre rent sportslige regler, som udelukkende vedrører sporten som sådan, og som ikke vedrører betingelserne for at deltage i den pågældende idrætsdisciplin (fx de rene spilleregler for idrætsdisciplinen ("rules of the game"), dvs. de specifikke regler for selve afviklingen af idrætsdisciplinen).³⁴
- 5) Konkurrencereglerne, der hænger uadskilleligt sammen med en hensigtsmæssig organisering og afvikling af idrætskonkurrencer, og som ikke vedrører idrætsudøvernes nationalitet. Det kan fx være almindelige regler om udtagelseskriterier (krav til sportsligt niveau eller specialforbundstilknytning), udvælgelsessystemer og deltagerantal til konkurrencerne samt regler mod snyd i idræt-

³⁰ SEC(2007) 935 final (Kommissionens arbejdsrapport til *Hvidbog om idræt*), afsnit 4.2.2, afsnittet "*Third-country nationals*", underafsnit a, 3. afsnit.

³¹ Se i denne forbindelse også Sag C-265/03, Simutenkov, pr. 28 og 36.

³² SEC(2011) 66 final, afsnit 2, side 10

³³ SEC(2011) 66 final, afsnit 2, side 10

³⁴ "Study on the Assessment of UEFA's 'Home Grown Player Rule'" Negotiated procedure EAC/07/2012, afsnit 9.2.5, side 84 *in fine*, sml. Sag C-519/04 P, Meca-Medina, pr. 28 (forudsætningsvis)

ten (fx doping og matchfixing). Udfærdigelsen af sådanne regler sker ud fra en lang række hensyn, der er uafhængige af den enkelte sportsudøvers personlige situation, såsom den pågældende idrætsdisciplins karakter, organisation og finansiering.

- 6) Øvrige regler, som kan hindre udlændinges adgang til 1) som professionelle eller halvprofessionelle idrætsudøvere, 2) som amatørudøvere eller 3) som andre erhvervsudøvere i idrætssektoren (træner, instruktør mv.) at deltage i idrætsaktiviteterne. Kategorien kan opdeles i:
- 6.1) Regler, der vedrører idrætsudøvernes nationalitet, og dermed direkte forskelsbehandler udlændinge (fx kvoter for udlændinge på et hold eller særlige licensregler for udlændinge).
 - 6.2) Regler, som på anden måde kan have en negativ indvirkning på udlændinges adgang til at deltage i idrætsaktiviteter under specialforbundet. Sådanne regler kan enten anses for indirekte at forskelsbehandle udlændinge, fordi de umiddelbart neutrale kriterier, reglerne fastsætter, i praksis indebærer en forskelsbehandling af udenlandske idrætsudøvere (fx betingelser om benyttelse af et vist antal "home-grown players"), eller reglerne kan anses for på anden vis at udgøre hindringer for den udenlandske idrætsudøvers deltagelse i idrætsaktiviteterne (fx klubsifteregler/"transfer-vinduer" eller regler om kompensation til "moderklubben" for omkostninger ved talentudvikling mv. ved senere videresalg).

Ad direkte forskelsbehandling:

Specialforbundene kan kun i et meget begrænset omfang opretholde eller indføre regler, der *direkte forskelsbehandler* idrætsudøvere på baggrund af deres nationalitet. DIF vurderer, at det kun er muligt for regler, der indeholdes i kategori 1-3.

Som det fremgår af eksemplerne fra EU-praksis i afsnit 2.4, har EU-domstolen flere gange fastslået, at regler, der bestemmer, at kun danske statsborgere kan blive udtaget til landshold, kan accepteres med henvisning til landskampe mv. særlige karakter og rammer (kategori 1).

I forlængelse heraf vurderer Europa-Kommissionen, at ønsket, at kun nationale idrætsudøvere kan tildeles titlen som dansk mester (kategori 2) i individuelle idrætsdiscipliner er legitimt og specifikt for organiseringen af idræt på nationalt plan, og at regler om, at kun nationale idrætsudøvers resultater kan anerkendes som danske rekorder (kategori 3) er af ren sportslig natur og legitimt.³⁵

Hvis det er muligt under hensyntagen til organiseringen af den konkrete idrætsdisciplin og den turneringsform, hvorunder det danske mesterskab afvikles, bør udenlandske idrætsudøvere dog fortsat have mulighed for at deltage i selve turneringen; de er blot ikke med i kampen om at blive dansk mester eller om at sætte dansk rekord.³⁶ Alternativt må det sikres, at der – udover den turneringen for det danske mesterskab –

PROTEKTOR
HENDES MAJESTÆT DRONNINGEN

³⁵ SEC(2011) 66 final, afsnit 2, side 10.

³⁶ SEC(2011) 66 final, afsnit 2, side 10.

også afvikles en lang række øvrige turneringer, som de udenlandske udøvere kan deltage i.³⁷

DIF anmoder generelt specialforbundene om, at de i relation til deres bestemmelser om danmarksmesterskaber og danske rekorder altid overvejer, om den forudsatte og fornødne tilknytning til idrætten under forbundet (og dermed dansk idræt), kan sikres på anden vis end via krav om statsborgerskab. Eksempelvis kan deltagelse i danmarksmesterskaber basere sig på et krav om tilknytning til en klub under specialforbundet i en (evt. kortere) periode forud for mesterskabets afvikling. DIF bemærker hertil, at indførelsen af et sådan krav i specialforbundets regler ikke er en betingelse for, at danmarksmesterskabet kan anerkendes som danmarksmesterskab efter reglerne i DIF's Lovregulativ VI om fællesbestemmelser for DIF's danmarksmesterskaber, jf. navnlig § 4, stk. 1, nr. 1, og § 6.

Ad indirekte forskelsbehandling eller i øvrigt hindringer for fri bevægelighed:

Som det fremgår af eksemplerne fra EU-praksis i afsnit 2.4, gælder der særlige betingelser for lovligheden af regler, der *indirekte forskelsbehandler* udenlandske idrætsudøvere, eller som i øvrigt kan udgøre *hindringer* for udøvernes adgang til idrætsaktiviteterne (kategori 5.2). De skal kort sagt være sagligt begrundede og proportionale.

Ad de rent sportslige regler o. lign.:

De såkaldte "spilleregler" (kategori 4) er som udgangspunkt næppe omfattet af EU-retten.³⁸ Det gælder også, selvom eksempelvis en regel i en holdsport om, at der er 7 spillere på banen ad gangen for hvert hold, principielt kan siges at indebærer en hindring af den fuldstændig frie adgang for en udenlandsk idrætsudøver til at deltage i aktiviteten, her den pågældende kamp.

I forlængelse heraf vil de såkaldte "konkurrenceregler" (kategori 5) som udgangspunkt ikke udgøre hindringer for den fri bevægelighed i EU-retlig forstand. Reglerne skal dog være saglige, og hvis de hjemler disciplinærsanktioner, skal disse være proportionale.

Ad amatører og tredjelandsstatsborgere:

Som allerede anført i afsnit 2.2 og 2.5 skal specialforbundene tillige være opmærksomme på, at EU-retten i dag må anses for at beskytte amatørudøvere på lige fod med professionelle udøvere, ligesom det i praksis sjældent vil have betydning, om en udenlandsk idrætsudøver er statsborger i en EU-medlemsstat eller i et tredjeland.

Derfor anmoder DIF specialforbundene om, medmindre dette er konkret og særligt begrundet i sportslige hensyn, ikke at forskelsbehandle idrætsudøvere alt efter deres status som amatør eller professionel eller som EU-statsborger eller tredjelandsstatsborger.

³⁷ SEC(2011) 66 final, afsnit 2, side 11.

³⁸ "Study on the Assessment of UEFA's 'Home Grown Player Rule'", Negotiated procedure EAC/07/2012, afsnit 9.2.8, side 88.

4. DE INTERNATIONALE SPECIALFORBUND

Udover at være underlagt gældende lovgivning, herunder EU-retten, er specialforbundene i kraft af sine medlemskaber også forpligtet af regler fastsat af DIF og de internationale specialforbund.

Ligesom det ikke altid kan undgås, at der opstår en konflikt mellem DIF's regler og et internationalt specialforbunds regler, kan der også opstå en situation, hvor et internationalt specialforbund ikke respekterer EU-retten og vil påtvinge sine medlemsforbund at overholde regler, der er EU-retsstridige.

Specialforbundene skal være opmærksomme på, at de heller ikke i denne situation er fritaget fra at overholde EU-retten. Specialforbundene kan dermed ikke håndhæve EU-retsstridige regler fastsat af de internationale specialforbund, uden at dette kan være forbundet med de i afsnit 5 beskrevne konsekvenser.

5. KONSEKVENSER

EU-retsstridige specialforbundsregler skal ophæves og fjernes fra specialforbundenes regelsæt, og det bør ske, så snart det er praktisk muligt. Det kan fx være på førstkommande repræsentantskabsmøde eller bestyrelsesmøde, alt efter hvilket foreringsorgan der har kompetence til at ændre reglerne.

Specialforbundene skal i den forbindelse være opmærksomme på, at håndhævelsen af potentielt EU-retsstridige regler vil kunne give anledning *de/s* til konflikter af mere idrætspolitisk karakter og *de/s* til egentlige tvistsager om reglernes lovlighed og konsekvenserne af deres håndhævelse.

Sidstnævnte tvistsager kan overordnet følge 2 spor:

1. Sagen indbringes for *det interne tvistløsningssystem i DIF-idrætten*, herunder med DIF-idrættens Højeste Appellinstans som øverste instans, og sagen angår som udgangspunkt alene de rent sportslige aspekter af de anfægtede reglers håndhævelse mv.

Disse sager vil fx kunne vedrøre en tvist om, hvorvidt en specialforbundsregel, der fastsætter kvoter for anvendelse af udenlandske udøvere i en holdturnering, er EU-retsstridig, og om en konkret udenlandsk spiller derfor ikke kan nægtes deltagelse i turneringen.

Det er ikke givet på forhånd, om og inden for hvilke retlige rammer de interne tvistløsningsorganer, herunder DIF-idrættens Højeste Appellinstans, vil behandle sådanne sager om EU-retmæssigheden af specialforbundenes regler.

2. Sagen indbringes for *de almindelige domstole* (som et civilt søgsmål), hvor en klub eller en idrætsudøver sagsøger specialforbundet.

Sagsøgerens (dvs. klubben eller idrætsudøverens) påstand i sagen kan være en ren anerkendelsespåstand, dvs. at specialforbundet skal anerkende, at den anfægtede specialforbundsregel er EU-retsstridig, og fx at den pågældende idrætsudøver derfor skal have adgang til at deltage i en given turnering eller kamp.

Sagsøgeren kan dog også nedlægge en påstand om erstatning, og det kan ikke afvises, at domstolene vil give sagsøgeren medhold heri, hvis det bl.a. kan dokumenteres, at der er lidt et tab som følge af håndhævelsen af den EU-retsstridige specialforbundsregel. Det vil i givet fald være specialforbundet, der skal betale erstatningen.

